

RAPORTY **i ANALIZY** NR 5/2022

**Reakcja Stanów Zjednoczonych Ameryki
wobec inwazji Rosji na Ukrainę**

Reakcja Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec inwazji Rosji na Ukrainę

1. **Dominacja ponadpartyjnego konsensusu w sprawie pomocy Ukrainie i osłabienia Rosji w Kongresie USA**
2. **Opozycyjny konsensus wobec pomocy Ukrainie i osłabiania Rosji w Kongresie USA**
3. **Stanowisko nieformalnego przywódcy Partii Republikańskiej, Donalda Trumpa**
4. **Stanowisko Teda Cruza w stosunku do pomocy Ukrainie**
5. **Wnioski**

Przygotował Dział Dokumentacji i Analiz Reduty Dobrego Imienia.

Dofinansowano ze środków Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego w ramach Funduszu Patriotycznego - edycja 2022 Wolność po polsku.

Wstęp

Pełnoskalowa inwazja Rosji na Ukrainę spowodowała wykształcenie się ponadpartyjnego konsensusu w elicie władzy USA na rzecz wzmocnienia Ukrainy i osłabiania Rosji. Wydaje się, że po konsensusie na rzecz walki z globalnym terroryzmem oraz Chińską Republiką Ludową jest to dopiero trzecie – a więc rzadkie – tego typu zjawisko w ciągu około 30-letniego okresu pozimnowojennego. Jednocześnie w każdym z dwóch głównych stronnictw politycznych USA ujawniły się siły sprzeciwiające się wsparciu Ukrainy i konfrontacji z Rosją. Choć siły te potrafią wchodzić w koalicję ze sobą, to pozostają w mniejszości. Władze Polski, często mające tendencję do postrzegania uczestników systemu politycznego USA z perspektywy zbieżności w zakresie wyznawanych wartości politycznych i ideowych, muszą liczyć się z koniecznością dokonania takiej reorientacji polityki zagranicznej, aby odpowiadała ona żywotnym interesom kraju w obliczu toczącej się wojny na Ukrainie.

1. Dominacja ponadpartyjnego konsensusu w sprawie pomocy Ukrainie i osłabienia Rosji w Kongresie USA

Od momentu pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę można wskazać następujące kluczowe głosowania świadczące o wyłonieniu się ponadpartyjnego konsensusu w sprawie Ukrainy:

1. ustawa o dodatkowym wsparciu Ukrainy z przełomu lutego i marca 2022 r.;
2. uchwała Izby Reprezentantów i Senatu USA wspierająca Ukrainę z marca 2022 r.;
3. uchwała o przejmowaniu rosyjskich majątku z 27.04.2022.;
4. ustawa o pożyczce i dzierżawie sprzętu wojskowego Ukrainie z kwietnia 2022 r.;
5. ustawa o dodatkowym wsparciu Ukrainy na kwotę 40 mld USD z maja 2022 r.

25.02.2022 administracja prezydenta Joe Bidena zwróciła się do Kongresu USA z prośbą o przyznanie dodatkowych 6,4 mld USD na pomoc humanitarną i wojskową Ukrainie oraz jej sąsiadom, w tym sfinansowanie działalności Departamentu Obrony USA na tym polu¹. Finalnie pomoc w tym zakresie została przyznana przez Kongres USA w ramach *Ustawy o dodatkowych wydatkach na Ukrainę* (Ukraine Supplemental Appropriations Act), będącej częścią ogromnej *Ustawy o skonsolidowanych wydatkach w roku budżetowym 2022* (Consolidated Appropriations Act) o wartości 1,5 bln USD. Co jednak ciekawe, ostatecznie Kongres USA zdecydował o przyznaniu pomocy o wartości 13,6 mld USD, a więc prawie dwa razy wyższej niż prośba skierowana przez Urząd Białego Domu. W tym 6,5 mld USD (w stosunku do pierwotnie wnioskowanych 4,8 mld USD) trafiło do Departamentu Obrony, prawie 4 mld USD przypadło Departamentowi Stanu i 2,8 mld USD Agencji USA ds. Rozwoju Międzynarodowego (US AID)². W związku z tym, że ostatecznie głosowano nad dużymi fragmentami *Ustawy o skonsolidowanych wydatkach w roku budżetowym 2022* nie możliwe jest dokładne wskazanie skali poparcia tej inicjatywy. Wiadomo jedynie, że w głosowaniu nad częścią, w której znajdowały się zapisy dotyczące Ukrainy, „za” projektem głosowało 361 członków Izby Reprezentantów USA, a „przeciw” 69 członków tej samej izby³. Zaś w Senacie ten projekt został przegłosowany 68 głosami wobec 31 głosów „przeciw”⁴. Choć zwiększenie wydatków wynikało z rozwoju sytuacji (opór zamiast spodziewanej klęski Ukrainy, co

¹ <https://www.reuters.com/world/us/white-house-asks-congress-64-billion-ukraine-crisis-2022-02-25/>

²

<https://appropriations.house.gov/sites/democrats.appropriations.house.gov/files/Ukraine%20Supplemental%20Summary.pdf>

³ <https://clerk.house.gov/Votes/202265>

⁴ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/2471/actions?s=3&r=2>

spowodowało, że myślano o sposobach wspierania państwa ukraińskiego), dowodziło to także gotowości członków Kongresu USA do zwiększenia nakładów na pomoc Ukrainie i osłabienia Rosji ponad poziom propozycji Joe Bidena, co należy do wyjątkowych sytuacji⁵.

Już 02.03.2022 w Izbie Reprezentantów USA została przyjęta **niewiążąca uchwała o Wspieraniu obywateli Ukrainy** (*Supporting the people of Ukraine*)⁶. Podkreślono w niej wsparcie USA dla integralności terytorialnej Ukrainy, a także wezwano Federację Rosyjską do natychmiastowego wycofania się z całości terytorium państwa ukraińskiego⁷. Za tą uchwałą głosowało 426 członków Izby Reprezentantów USA (prawie 98% całej izby niższej Kongresu USA). Sprzeciwili się jej jedynie trzej członkowie Partii Republikańskiej⁸. W tym samym czasie, bo już 03.03.2022, ponadpartyjna grupa senatorów na czele z senatorem Lindseyem Grahamem (GOP) zgłosiła w Senacie USA niewiązącą uchwałę o potrzebie pociągnięcia do odpowiedzialności politycznego kierownictwa Rosji za zbrodnie popełnianie na Ukrainie⁹. Przyjęto ją jednogłośnie po tygodniu¹⁰.

03.03.2022 została zainicjowana **Ustawa o przejmowaniu majątku na rzecz odbudowy Ukrainy** (*Asset Seizure for Ukraine Reconstruction Act*) przez ponadpartyjną grupę członków Izby Reprezentantów USA¹¹. Projekt ten dotyczy majątków objętych sankcjami USA o wartości większej niż 2 mln USD i należących do rosyjskich firm energetycznych lub osób, które zdobyły majątek w wyniku korupcji lub poparcia politycznego ze strony Władimira Putina¹². W projekcie przewidziano, że zostanie powołany specjalny międzyresortowy zespół pod przewodnictwem Departamentu Stanu, który będzie koordynował działania rządu na rzecz przejmowania takich majątków. Po przejęciu, mają być one sprzedawane, a pozyskane w ten sposób fundusze przeznaczone na wsparcie odbudowy Ukrainy, pomoc humanitarną, dostawy uzbrojenia i opiekę nad uchodźcami z Ukrainy w USA i innych państwach. W głosowaniu 27.04.2022 projekt ten został poparty ponadpartyjną większością 417 głosów na 428 członków Izby Reprezentantów USA, czyli przez 97,5% uprawnionych (izba niższa Kongresu USA liczy

⁵ <https://www.nytimes.com/2022/03/09/us/politics/house-emergency-aid-ukraine.html>

⁶ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-resolution/956/all-actions-without-amendments>

⁷ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-resolution/956/text>

⁸ <https://www.pbs.org/newshour/politics/u-s-house-staunchly-proudly-passes-resolution-in-support-of-ukraine>

⁹ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-resolution/531/actions?q=%7B%22search%22%3A%5B%22Russian+Armed+Forces%2C+and+Russian+military+commanders+for%22%2C%22Russian%22%2C%22Armed%22%2C%22Forces%2C%22%2C%22and%22%2C%22military%22%2C%22commanders%22%2C%22for%22%5D%7D&r=3&s=3>

¹⁰ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-resolution/546/actions?q=%7B%22search%22%3A%5B%22Russian+Armed+Forces%2C+and+Russian+military+commanders+for%22%2C%22Russian%22%2C%22Armed%22%2C%22Forces%2C%22%2C%22and%22%2C%22military%22%2C%22commanders%22%2C%22for%22%5D%7D&r=1&s=3> <https://www.lgraham.senate.gov/public/index.cfm/press-releases?ID=37BA157B-FDF3-4298-9F3D-FB1B313A54CC>

¹¹ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/6930/cosponsors>

¹² <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/6930/text>

435 osób, ale 7 mandatów pozostaje nieobsadzonych). Projekt poparło 214 demokratów (ponad 97% demokratów), przy 4 sprzeciwiających się projektowi. Projekt poparło także 203 republikanów (ponad 97% republikanów), przy 4 sprzeciwiających się ustawie¹³. Przy czym, po skierowaniu 28.04.2022 ustawy do Senatu USA, prace nad tą ustawą nie były kontynuowane¹⁴.

Jeszcze pod koniec stycznia 2022 r. ponadpartyjna grupa senatorów na czele z republikaninem Johnem Cornynem zgłosiła projekt **ustawy o pożyczce i dzierżawie amerykańskiego sprzętu na rzecz wzmocnienia Ukrainy** (ostatecznie został przyjęty jako *Ustawa o pożyczce i dzierżawie na rzecz obrony demokracji na Ukrainie, Ukraine Democracy Defense Lend-Lease Act*)¹⁵. Jej ostateczne zapisy były skupione na ułatwieniu pożyczki lub dzierżawy amerykańskiego sprzętu Ukrainie i państwom z Europy Środkowej poprzez zniesienie wielu ograniczeń. Między innymi zrezygnowano z górnego pięcioletniego limitu pożyczki/dzierżawy oraz z nakładania na pożyczkobiorcę/dzierżawcę obowiązku pokrycia wszystkich kosztów poniesionych przez USA w takiej operacji, a także dodano możliwość wprowadzenia zredukowanych opłat za pożyczkę/dzierżawę i możliwość ich odłożenia w czasie¹⁶. Prace nad tą ustawą przyspieszyły w kwietniu 2022 roku. Najpierw 06.04.2022 Senat jednogłośnie przyjął projekt tej ustawy¹⁷, a następnie 28.04.2022 ustawa została przegłosowana przez Izbę Reprezentantów USA, gdzie zyskała 417 głosów poparcia (96%), przy sprzeciwie jedynie 10 republikanów¹⁸.

Pod koniec kwietnia 2022 r. prezydent Joe Biden zwrócił się ponownie do Kongresu USA o uchwalenie ustawy przyznającej dodatkowe wsparcie dla Ukrainy i sojuszników USA, ale w kwocie aż 33 mld USD (było to pięć razy więcej niż wnioskowano pod koniec lutego 2022 r. i dwa i pół raza więcej niż przyznał ostatecznie Kongres USA w marcu 2022 roku)¹⁹. 09.05.2022 członkowie Partii Demokratycznej poinformowali, że zakres projektu ustawy zostanie powiększony o kolejne 7 mld USD do 40 mld USD²⁰. Ostateczny projekt wpłynął 10.05.2022 jako *Ustawa uzupełniająca o dodatkowych wydatkach na Ukrainę* (Additional Ukraine

¹³ <https://clerk.house.gov/Votes/2022130>

¹⁴ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/6930/all-actions>
<https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/3838/all-info>

¹⁵ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/3522/cosponsors?r=1&s=1>

¹⁶ <https://www.defense.gov/News/News-Stories/Article/Article/3025302/biden-signs-lend-lease-act-to-supply-more-security-assistance-to-ukraine/>

¹⁷ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/3522/actions?r=1&s=1>

¹⁸ <https://clerk.house.gov/Votes/2022141>

¹⁹ <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/04/28/fact-sheet-white-house-calls-on-congress-to-provide-additional-support-for-ukraine/>

²⁰ <https://apnews.com/article/russia-ukraine-biden-europe-congress-6ac9e6bfc99fd7cbc02cad1445d36c2>

Supplemental Appropriations Act)²¹. Ustawa ta przeszła w Izbie Reprezentantów USA przy 368 głosach poparcia (85% członków) i jedynie 57 głosach sprzeciwu²². Zaś w Senacie USA „za” głosowało 86 senatorów przy 11 wstrzymujących się z Partii Republikańskiej²³.

2. Opozycyjny konsensus wobec pomocy Ukrainie i osłabiania Rosji w Kongresie USA

Obecność przeciwników wspierania Ukrainy i osłabiania Rosji zaznaczyła się w Kongresie USA na długo przed rosyjską inwazją z 24.02.2022, a stała się widoczna z całą siłą już w lutym 2022 roku.

Jeszcze 08.02.2022 dziesięciu członków Izby Reprezentantów USA w barwach Partii Republikańskiej złożyło projekt ustawy **zakazującej jakiegokolwiek wsparcia USA w zakresie bezpieczeństwa dla Ukrainy** do momentu, kiedy zostanie uszczelniona granica USA z Meksykiem²⁴. Inicjatorem ustawy był Matthew M. Rosendale zaś dziewięciu współinicjatorów ustawy, to Andy Biggs, Bob Good, Matt Gaetz, Paul A. Gosar, Jody B. Hice, Mary E. Miller, Ralph Norman, Bill Posey, Randy K. Weber²⁵. Z kolei 09.02.2022 Madison Cawthorn zgłosił podobny projekt ustawy, ale zabraniający tylko Departamentowi Obrony USA wspierania Ukrainy do momentu uszczelnienia granicy²⁶. Współinicjatorem tego drugiego projektu był też Paul A. Gosar²⁷.

Z kolei jeszcze 22.02.2022 ponadpartyjna grupa 43 członków Izby Reprezentantów USA skierowało do prezydenta Joe Bidena list, w którym wezwała go do tego, aby **przed użyciem sił zbrojnych USA w konflikcie rosyjsko-ukraińskim skonsultował to najpierw z Kongresem USA**, który powinien wyrazić na to zgodę²⁸. Choć prezydent USA formalnie ma taki obowiązek wynikający z *Rezolucji o uprawnieniach wojennych* (War Power Resolution) z 1973 r., to w rzeczywistości przyjęło się, że ma w tym zakresie swobodę i po II Wojnie Światowej, w ramach kilkuset operacji wojskowych realizowanych przez siły zbrojne USA, ani razu Kongres USA nie wypowiedział się formalnie w sprawie wypowiedzenia wojny. De facto

²¹ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/7691/actions>

²² <https://clerk.house.gov/Votes/2022145>

²³ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/7691/actions>

²⁴ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/6648/text?r=1&s=1>

²⁵ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/6648/cosponsors?r=1&s=1>

²⁶ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/6665/text?q=%7B%22search%22%3A%5B%226665%22%2C%226665%22%5D%7D&r=2&s=1>

²⁷ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/6665/cosponsors?q=%7B%22search%22%3A%5B%226665%22%2C%226665%22%5D%7D&r=2&s=5>

²⁸ <https://www.politico.com/f/?id=0000017f-234a-dccb-aff-7b5ac0010002>

więc ten apel miał na celu zniechęcić prezydenta Joe Bidena do rozważania użycia sił zbrojnych USA na Ukrainie. Inicjatorami listu byli Peter DeFazio (demokrata) oraz Warren Davidson (republikanin). Wśród sygnatariuszy znalazło się 25 osób z Partii Demokratycznej, w tym cała lewicowa tzw. „drużyna” (**Alexandria Ocasio-Cortez**, Ilhan Omar, Ayanna Pressley, Rashida Tlaib, Jamaal Bowman, Cori Bush), o której szerzej dalej w tekście, oraz Eleanor Holmes Norton, Earl Blumenauer, Pramila Jayapal, Lloyd Doggett, James P. McGovern, Mark Pocan, Jared Huffman, Peter Welch, Mark DeSaulnier, Paul D. Tonko, Raul M. Grijalva, Jesus G. Garcia, Darren Soto, Brad Sherman, John B. Larson, Andre Carson, Gwen Moore, Barbara Lee. Zaś wśród republikanów znalazły się następujące osoby: **Matt Gaetz**, Thomas Massie, Louie Gohmert, Paul Gosar, Andy Biggs, Lousie Gohmert, Kat Cammack, Michael C. Burgess, Jeff Fortenberry, Nancy Mace, Matthew Rosendale, Ben Cline, Yvette Herrell, Alex X. Mooney, David Schweikert, Bill Posey, Peter Meijer, H. Morgana Griffith. Zwraca uwagę fakt, że list został podpisany przez szereg organizacji, w tym o charakterze lewicowym i konserwatywnym: (1) Just Foreign Policy, (2) Demand Progress, (3) Quincy Institute for Responsible Statecraft, (4) Concerned Veterans for America, (5) Common Defense, (6) Peace Action, (7) RootsAction, (8) FreedomWorks, (9) Physicians for Social Responsibility, (10) Heritage Action, (11) Global Zero²⁹ oraz Wome’s Action for New Directions³⁰.

Jak już wspomniano część członków Kongresu USA sprzeciwiała się *Ustawie o dodatkowych wydatkach na Ukrainę* z marca 2022 roku. W związku z tym, że ostatecznie głosowano nad dużymi fragmentami *Ustawy o skonsolidowanych wydatkach w roku budżetowym 2022* niemożliwe jest dokładne wskazanie skali poparcia tej inicjatywy. Wiadomo jedynie, że w głosowaniu nad częścią, w której znajdowały się zapisy dotyczące Ukrainy, za projektem głosowało 361 członków Izby Reprezentantów USA, a sprzeciwiała jej 69 członków tej samej izby (w tym 15 demokratów – w tym cała tzw. „drużyna” – oraz 54 republikanów – w tym Matt Gaetz i Marjorie Taylor Greene)³¹. Zaś w Senacie projekt został przegłosowany 68 głosami wobec 31 głosów „przeciw”³².

Jak wskazano wcześniej, w marcu 2022 r., wobec **niewiążącej uchwały o Wspieraniu obywateli Ukrainy** sprzeciw wyrazili jedynie trzej członkowie Partii Republikańskiej: Paul Gosar, Thomas Massie raz Matt Rosendale³³. Początkowo wszyscy trzej odmówili wyjaśnienia

²⁹ <https://davidson.house.gov/press-releases?ID=300F2BCC-318F-49EE-8588-AFF017FE701E>

³⁰ <https://www.wand.org/post/ukraine-and-war-powers-authorization>

³¹ <https://clerk.house.gov/Votes/202265>

³² <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/2471/actions?s=3&r=2>

³³ <https://www.pbs.org/newshour/politics/u-s-house-staunchly-proudly-passes-resolution-in-support-of-ukraine>

swojego stanowiska³⁴. **Gosar** już wcześniej, 25.02.2022. podważał współpracę USA z Ukrainą („NATO has no business inviting Ukraine into membership” / USA nie mają interesu w oferowaniu Ukrainie członkostwa w NATO), wskazując, że Ukraina znajduje się w rosyjskiej strefie wpływów („This is Russia's backyard” / To rosyjskie podwórko) i administracja Joe Bidena ignoruje ten fakt („Biden failed to recognize this geopolitical reality” / Biden nie dostrzega tych realiów geopolitycznych)³⁵. Wcześniej Gosar miał też historię związków z białymi nacjonalistami oraz został ukarany przez Kongres USA za opublikowanie zmontowanego nagrania, na którym obciął głowę Joe Bidenowi oraz AOC³⁶.

Z kolei **Massie** (libertarianin) wskazał, że nie ma nic przeciwko walce z „komunistami” w Europie Wschodniej, ale bardziej martwi go niebezpieczeństwo „komunizmu i rządów autorytarnych” w USA³⁷. W kolejnym dłuższym wpisie wskazał, że uchwała wzywa do dostarczania pomocy USA Ukrainie, co może oznaczać strefę zakazu lotów (ang. no-fly zone) lub siły zbrojne USA na Ukrainie, czemu on się sprzeciwia. Jednocześnie podkreślił, że koszty sankcji zostaną poniesione przez ubogich Amerykanów i Rosjan, w tym tych, którzy protestują przeciwko Putinowi. Wskazał on też na ryzyko wybuchu wojny nuklearnej³⁸.

Z kolei **Rosendale** stwierdził w oświadczeniu z końca lutego, że USA nie mają żadnych „prawnych i moralnych zobowiązań”, aby pomagać którejkolwiek ze stron konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. Podkreślił, że priorytetem są Stany Zjednoczone („America first”) i że w sytuacji, gdy ma miejsce „inwazja (...) milionów nielegalnych obcokrajowców” na terytorium USA, władze nie mogą wysyłać obywateli USA (w domyśle żołnierzy) w odpowiedzi na inwazję na drugim końcu świata, w Europie Wschodniej³⁹.

Jak wskazano w poprzedniej części analizy, już 03.03.2022 ponadpartyjna grupa senatorów na czele z senatorem Lindseyem Grahamem (GOP) zgłosiła w Senacie USA **niewiązącą uchwałę o potrzebie pociągnięcia do odpowiedzialności kierownictwa Rosji za zbrodnie popełnianie na Ukrainie**⁴⁰. Choć została ona przyjęta jednogłośnie⁴¹, to dopiero z

³⁴ <https://www.newsweek.com/why-three-republicans-voted-against-house-resolution-standing-ukraine-1684351>

³⁵ <https://twitter.com/RepGosar/status/1497026893765349383>

³⁶ <https://www.businessinsider.com/3-house-republicans-vote-against-resolution-supporting-ukrainian-people-2022-3>

³⁷ <https://twitter.com/RepThomasMassie/status/1497327165918040068>

³⁸ <https://www.westernjournal.com/every-american-read-thomas-massies-reasons-voting-resolution-supporting-ukraine/>

³⁹ <https://twitter.com/RepRosendale/status/1496946876846858251>

⁴⁰ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-resolution/531/actions?q=%7B%22search%22%3A%5B%22Russian+Armed+Forces%2C+and+Russian+military+commanders+for%22%2C%22Russian%22%2C%22Armed%22%2C%22Forces%2C%22%2C%22and%22%2C%22military%22%2C%22commanders%22%2C%22for%22%5D%7D&r=3&s=3>

⁴¹ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-resolution/546/actions?q=%7B%22search%22%3A%5B%22Russian+Armed+Forces%2C+and+Russian+military+commanders+for%22%2C%22Russian%22%2C%22Armed%22%2C%22Forces%2C%22%2C%22and%22%2C%22military%22%2C%22commanders%22%2C%22for%22%5D%7D&r=1&s=3> <https://www.lgraham.senate.gov/public/index.cfm/press-releases?ID=37BA157B-FDF3-4298-9F3D-FB1B313A54CC>

tygodniowym opóźnieniem, dlatego że **senator Rand Paul z Partii Republikańskiej** zablokował ją do czasu zagwarantowania, że uchwała w żaden sposób nie może być wykorzystana do bezpośredniego zaangażowania USA w konflikt rosyjsko-ukraiński⁴². W związku z tym, w uchwale finalnie znalazł się następujący zapis: „Nothing in this resolution may be construed as (1) a declaration of war or an authorization for the use of military force against the Russian Federation; or (2) authorization for the introduction of the United States Armed Forces into Ukraine”⁴³(Żadne z postanowień niniejszej rezolucji nie może być interpretowane jako (1) wypowiedzenie wojny lub upoważnienie do użycia siły wojskowej przeciwko Federacji Rosyjskiej; lub (2) zezwolenie na wprowadzenie Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych na Ukrainę”).

Jak wspomniano wcześniej, 27.04.2022 *Ustawy o przejmowaniu majątku na rzecz odbudowy Ukrainy* nie poparło 8 członków Izby Reprezentantów USA (po 4 z każdej partii). W przypadku Partii Demokratycznej były to Cori Bush, Alexandria Ocasio-Cortez, Ilhan Omar i Rashida Tlaib. Spośród członków Partii Republikańskiej byli to Madison Cawthorn, Marjorie Taylor Greene, Thomas Massie i Chip Roy⁴⁴.

Jeśli **chodzi o demokratów**, którzy sprzeciwili się przyjęciu wyżej wymienionej ustawy, były to cztery osoby zaliczane do tzw. „drużyny” (ang. The Squad). The Squad to grupa młodych liderów frakcji lewicowej Partii Demokratycznej, która uformowała się na początku 2019 r. i do której początkowo zaliczały się cztery kobiety: Alexandria Ocasio-Cortez (AOC), Ilhan Omar, Ayanna Pressley oraz Rashida Tlaib. Obecnie do tzw. „drużyny” należą jeszcze dwie osoby: Cori Bush oraz Jamaal Bowman (jedyne mężczyzna). Jak więc widać w głosowaniu 27.04.2022. brała udział większość tzw. „drużyny” (bez Ayanny Pressley i Jamaala Bowmana). Przywódczyni The Squad, AOC, w oświadczeniu w serwisie Twitter wskazała, że sprzeciwiała się ustawie, gdyż łamie ona czwartą poprawkę do konstytucji („Prawa ludu do nietykalności osobistej, mieszkania, dokumentów i mienia nie wolno naruszać przez bezzasadne rewizje i zatrzymanie”), zgodnie z którą mienie obywateli USA nie może być przejęte przez władzę wykonawczą bez odpowiedniego procesu sądowego („this vote asked President Biden to violate the 4th Amendment, seize private property, and determine where it would go - all without due proces” / głosowanie to poprosiło prezydenta Bidena o złamanie czwartej poprawki, przejęcie

⁴² <https://thehill.com/homenews/senate/598374-senate-passes-resolution-supporting-putin-war-crime-probe/>

⁴³ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-resolution/546/text?r=1&s=3>

⁴⁴ <https://thehill.com/news/house/3469582-four-republicans-four-democrats-vote-no-on-bill-urging-biden-to-confiscate-assets-from-sanctioned-oligarchs/>

własności prywatnej i określenie, dokąd [przejęta własność] zostanie przekazana – wszystko bez należytego procesu)⁴⁵.

AOC uznała więc wspomnianą ustawę za precedens, który może być wykorzystany przez kolejnych prezydentów USA do przejmowania mienia obywateli USA bez stosownego procesu sądowego („This sets a risky new precedent in the event of future Presidents who may seek to abuse that expansion of power” / To stwarza nowy ryzykowny precedens w przypadku przyszłych prezydentów, którzy mogą próbować nadużywać tego rozszerzenia władzy).⁴⁶

Tzw. „drużyna” chciała więc mieć jednolite stanowisko w sprawach przejmowania majątku przez władze państwowe USA, niezależnie czy dotyczy to firm i osób z Rosji czy też obywateli USA. Taki argument wydaje się jednak sprzeczny z ideologią frakcji progresywnej, gdyż bliżej mu do radykalnie konserwatywnych poglądów frakcji libertarian⁴⁷. Inni członkowie tzw. „drużyny” wskazywali dodatkowe argumenty, jak np. fakt, że do ustawy zastrzeżenia miała liberalna organizacja broniąca praw obywatelskich, American Civil Liberties Union (ACLU), ale ten argument także wydaje się wątpliwy, bo ostateczny projekt ustawy został pozbawiony fragmentów, które ACLU zakwestionowała⁴⁸.

Jeśli chodzi o **republikanów**, to przyczyny zagłosowania przeciw ustawie były zróżnicowane. Tom Massie jest konserwatywnym libertarianinem powiązany z grupą parlamentarną o nazwie „Liberty Caucus” utożsamianą z Partią Herbacianą (Tea Party). Jest to niewielka grupa parlamentarna, której stawia sobie za cel ograniczenie zakresu uprawnień władz federalnych USA, w tym ograniczenie aktywności w obszarze polityki zagranicznej i wojskowej (de facto należy uznać frakcję konserwatywnych libertarian za frakcję izolacjonistyczną Partii Republikańskiej). Argumenty Massie w tym głosowaniu były tożsame z tymi głoszonymi przez AOC⁴⁹. Podobne libertariańskie argumenty przytoczył Chip Roy⁵⁰, który należy do innej libertariańskiej grupy parlamentarnej o nazwie „Freedom Caucus”, także powiązanej z ruchem Partii Herbacianej.

O wiele bardziej znaczący był sprzeciw ze strony Marjorie Taylor Greene i Madisona Cawthorna. Ten ostatni, mimo że w 2020 r. pokonał w prawyborach nominata Trumpa,

⁴⁵ <https://twitter.com/RepAOC/status/1519687572905152512>

⁴⁶ <https://www.voanews.com/a/conservatives-progressives-raise-concerns-about-biden-approach-to-ukraine-/6553981.html>

⁴⁷ <https://reason.com/2022/04/29/aoc-defends-due-process-as-colleagues-greenlight-asset-seizure-bill/>

⁴⁸ <https://thehill.com/news/house/3470897-lawmakers-on-left-right-explain-no-votes-on-russia-ukraine-bill/>

⁴⁹ <https://thehill.com/news/house/3470897-lawmakers-on-left-right-explain-no-votes-on-russia-ukraine-bill/>

⁵⁰ <https://roy.house.gov/media/press-releases/rep-roys-statement-hr-6930>

ostatecznie stał się wiernym członkiem jego nieformalnej frakcji w Kongresie USA⁵¹. Sama Greene uchodzi za czołową zwolenniczkę Trumpa w Izbie Reprezentantów USA i cieszy się jego niezachwianym poparciem⁵². Sprzeciw wobec wspomnianej ustawy wyraziły więc dwie ważne postacie z nieformalnej frakcji Donalda Trumpa w Partii Republikańskiej w sytuacji, gdy były prezydent uchodzi za rzeczywistego i nieformalnego lidera całego ugrupowania politycznego. Jest to tym bardziej niepokojące, że Greene i Cawthron wcześniej formułowali antyukraińskie wypowiedzi, często bazujące na rosyjskiej dezinformacji. Np. Cawthron nazywał prezydenta Zeleńskiego „bandziorem” („thug”), gdyż ten miał „rozprzestrzeniać antyamerykańską dezinformację” („misinformation on America”). Stwierdził on też, że ukraińskie władze są skorumpowane, „złe” oraz szerzą lewicową ideologię („the Ukrainian government is incredibly corrupt and is incredibly evil and has been pushing woke ideologies”). Uznał on także, że zarówno ukraiński, jak i rosyjski rząd są nikczemne („both governments in both Russia and Ukraine are incredibly corrupt and very vile”)⁵³.

Jeśli chodzi o *Ustawę o pożyczce i dzierżawie na rzecz obrony demokracji na Ukrainie*, to 06.04.2022 Senat jednogłośnie przyjął projekt tej ustawy⁵⁴. Następnie 28.04.2022 ustawa ta została przegłosowana przez Izbę Reprezentantów USA, gdzie zyskała 417 głosów poparcia (96%) przy sprzeciwie jedynie 10 republikanów (Andy Biggs, Dan Bishop, Warren Davidson, Matt Gaetz, Paul A. Gosar, Marjorie Taylor Greene, Thomas Massie, Raplph Norman, Scott Perry, Tom Tiffany)⁵⁵.

Z kolei *Ustawa uzupełniająca o dodatkowych wydatkach na Ukrainę* z maja 2022 r., dotycząca 40 mld USD pomocy, w Izbie Reprezentantów USA przeszła przy 368 głosach poparcia (85% członków) i jedynie 57 głosach sprzeciwu⁵⁶. Wszystkie głosy „przeciw” zostały oddane przez członków Partii Republikańskiej, choć jednocześnie 149 innych członków tego ugrupowania głosowało „za” ustawą. Wśród republikanów sprzeciwiających się ustawie znaleźli się czołowi członkowie protrumpowskiej frakcji Partii Republikańskiej: Madison Cawthorn, Matt Gaetz i Marjorie Taylor Greene. Choć początkowo demokratyczne i

⁵¹ W 2022 r. Cawthorn przegrał prawybory w Partii Republikańskiej, czemu towarzyszył powiązany z nim szereg skandali finansowych i seksualnych: <https://www.reuters.com/world/us/madison-cawthorn-tests-limits-republicans-patience-n-carolina-primary-2022-05-17/>

⁵² <https://www.donaldjtrump.com/news/news-2nn9xn7gsy0>

⁵³ <https://www.wral.com/us-rep-madison-cawthorn-calls-zelensky-thug/20180199/>

⁵⁴ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/3522/actions?r=1&s=1>

⁵⁵ <https://clerk.house.gov/Votes/2022141>

⁵⁶ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/7691/actions>

republikańskie kierownictwo Senatu USA zakładało błyskawiczne procedowanie tej ustawy w izbie wyższej, to szybką ścieżkę zablokował Rand Paul z Partii Republikańskiej⁵⁷. Domagał się on wprowadzenia do ustawy zapisu o powołaniu specjalnego inspektora generalnego nadzorującego pomoc udzielaną Ukrainie na wzór tego, który był powołany wcześniej ds. pomocy USA w Afganistanie. Wprowadzenie takiej poprawki nie tylko oznaczałoby, że ustawa musiałaby ponownie wrócić do Izby Reprezentantów USA, ale także otwierałoby możliwość zgłaszania kolejnych poprawek do tej ustawy w izbie niższej i wyższej Kongresu USA. Ostatecznie ponadpartyjna większość w Senacie USA nie ugięła się i uruchomiła specjalne procedury umożliwiające obejście blokowania szybkiej ścieżki do przyjęcia ustawy przez jednego senatora⁵⁸. Po tygodniu udało się przeprowadzić głosowanie w Senacie USA: „za” było 86 senatorów przy 11 „przeciw”. Wszystkie głosy „przeciw” pochodziły wyłącznie z Partii Republikańskiej i taki głos oddał wspomniany już Rand Paul⁵⁹.

3. Stanowisko nieformalnego przywódcy Partii Republikańskiej, Donalda Trumpa

Mimo niepiastowania jakiegokolwiek urzędu państwowego, Donald Trump pozostaje jednym z czołowych przywódców politycznych Partii Republikańskiej. Dotychczas w historii USA, polityk, który przegrał rywalizację o drugą kadencję prezydencką, usuwał się w cień i nie brał czynnego udziału w bieżącej polityce (np. G. H. W. Bush po 1993 r.). Jednak w tej nieformalnej tradycji w ostatnim czasie zaczęły zachodzić zmiany. Doskonałym tego przykładem jest Barack H. Obama, który jako jeden z najmłodszych prezydentów USA w historii (obok J. F. Kennedy’ego czy W. Clintona), po zakończeniu drugiej kadencji selektywnie angażuje się w bieżącą politykę, m.in. wspierając kolejnych kandydatów na prezydenta USA (tak było m.in. w kwietniu 2020 r., gdy poparł kandydaturę Joe Bidena na prezydenta USA⁶⁰). Z kolei Mitt Romney, republikanin, który w 2012 r. poniósł porażkę w wyborach prezydenckich, po rywalizacji z Obamą, po przegranej nie wycofał się z polityki (tak jak czynili to zazwyczaj jego poprzednicy) i od 2019 r. jest członkiem Senatu USA.

Zwyczajowym liderem partii politycznej jest osoba z tego ugrupowania piastująca urząd prezydenta. W sytuacji, gdy dana partia nie obsadza urzędu prezydenta, jej liderami są

⁵⁷ <https://thehill.com/news/senate/3486654-rand-paul-objection-delays-40-billion-ukraine-aid-package/>

⁵⁸ <https://edition.cnn.com/2022/05/19/politics/senate-vote-ukraine-aid-package/index.html>

⁵⁹ <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/house-bill/7691/actions>

⁶⁰ <https://www.npr.org/2020/04/14/830130815/obama-set-to-officially-endorse-biden?t=1660920768994>

przywódcy większości w Kongresie USA. Obecnie Partia Republikańska nie kontroluje Izby Reprezentantów USA, gdzie jej najwyższym przedstawicielem jest jedynie lider mniejszości Kevin McCarthy. W Senacie USA formalnie jest remis, ale – z uwagi na rozstrzygający głos wiceprezydent USA – większość mają demokraci. Nie zmienia to jednak faktu, że z uwagi na staż i wyższą rangę Senatu USA, republikaninem pełniącym obecnie najważniejszy urząd w państwie jest lider senackiej mniejszości, Mitch McConnell. Zazwyczaj także potencjalni kandydaci na urząd prezydenta z danej partii cieszą się popularnością i uchodzą za nieformalnych liderów opinii danego ugrupowania. W obecnej chwili wśród takich osób – poza samym Donaldem Trumpem – można wskazać senatorów Teda Cruza (Teksas) i Marco Rubio (Floryda) czy gubernatora Florydy, Rona DeSantis⁶¹.

Szereg czynników decyduje o tym, że Trump pozostaje czołowym przywódcą Partii Republikańskiej. Po pierwsze, wynika to z decyzji samego byłego prezydenta, który rozstrzygnął o tym, że – z pomocą biura w Mar-a-Lago – pozostaje aktywnym uczestnikiem życia politycznego USA poprzez zabieranie głosu w debatach publicznych oraz udzielanie poparcia wybranym kandydatom Partii Republikańskiej⁶². Po drugie, wynika to z tego, że Donald Trump, mimo wszczęcia dwóch procedur impeachmentu, dysponuje biernym prawem wyborczym i może ponownie ubiegać się o urząd prezydenta (nie wspominając np. o fotelu senatora USA). Po trzecie i najważniejsze, wynika to z popularności samego byłego prezydenta USA. Choć Donald Trump przegrał wybory prezydenckie w 2020 r., to uzyskał drugi najwyższy wynik w historii USA (zaraz po Joe Bidenie), najwyższy w przypadku kandydata Partii Republikańskiej i jednocześnie wyższy o ponad 10 milionów niż w 2016 r. Jednocześnie Donald Trump cieszy się sympatią ok. 80% republikanów i jest wiodącym kandydatem na prezydenta z ramienia tej partii w 2024 roku⁶³.

Przed pełnoskalową inwazją Rosji na Ukrainę polityka i wypowiedzi Donalda Trumpa jako najpierw prezydenta, a potem byłego prezydenta USA były niejednoznaczne. Po pierwsze, to Donald Trump jako prezydent USA zdecydował o tym, że w 2018 r., po czterech latach od ograniczonej inwazji Rosji na Ukrainę, doszło do pierwszych dostaw amerykańskich systemów przeciwpancernych Javelin na Ukrainę. To również za jego kadencji – w 2020 r. – zdecydowano o ich rozmieszczeniu w pobliżu obszarów Ukrainy okupowanych przez Rosjan. Choć pod presją ponadpartyjnej większości, to jednak właśnie Donald Trump jako pierwszy, w 2019 r., wprowadził sankcje wobec Nord Stream 2. Donald Trump w trakcie swojej prezydentury

⁶¹ <https://projects.fivethirtyeight.com/polls/president-primary-r/2024/>

<https://www.washingtonpost.com/politics/2022/05/21/top-2024-gop-candidates/>

⁶² <https://edition.cnn.com/2022/01/18/politics/donald-trump-one-year-out-of-office/index.html>

⁶³ <https://edition.cnn.com/2022/06/11/politics/donald-trump-january-6-democrats-moderate/index.html>

przejawiał (choć w ograniczonym zakresie) poparcie dla idei rozmieszczenia dodatkowych sił zbrojnych USA w Polsce. Jednocześnie jednak to Donald Trump w 2019 r. uzależniał kwestię dostaw uzbrojenia na Ukrainę od wpisania nowych władz Ukrainy w jego kampanię wyborczą i zabiegał o informacje kompromitujące jego głównego konkurenta, Joe Bidena. To również za urzędowania Donalda Trumpa zrealizowano około 90% wspomnianego gazociągu Nord Stream 2. Wreszcie to Donald Trump domagał się zredukowania obecności wojskowej USA w Europie Zachodniej.

Należy zauważyć, że stanowisko Donalda Trumpa wobec pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę jest stałe, o czym świadczy porównanie dwóch jego długich i swobodnych wywiadów (ujawniających więcej niż wygłaszanie przygotowanych wcześniej przemówień) udzielonych w tej sprawie na przestrzeni prawie pół roku (22.02.2022. i 29.07.2022)⁶⁴.

Od samego początku wojny Donald Trump wskazywał, że gdyby to on był prezydentem, to do rosyjskiej inwazji w ogóle by nie doszło. Jeszcze 22 lutego, po ogłoszeniu niepodległości przez rosyjskie państewka marionetkowe w Ługańsku i Doniecku, mówił: „By the way, this never would have happened with us. Had I been in office, not even thinkable. This would never have happened” (Nawiasem mówiąc, to nigdy by się z nami nie zdarzyło. Gdybym był na stanowisku, [byłoby to] nawet nie do pomyślenia. To by się nigdy nie wydarzyło)⁶⁵.

Zupełnie inne wyjaśnienie braku pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę w trakcie urzędowania Donalda Trumpa wskazał jego najdłużej urzędujący i najbardziej specjalizujący się w sprawach postsowieckich doradca ds. bezpieczeństwa narodowego, John Bolton, który stwierdził, że „It is just not accurate to say that Trump’s behavior somehow deterred the Russians” (Po prostu nieprawdziwe jest twierdzenie, że zachowanie Trumpa w jakiś sposób odstraszyło Rosjan)⁶⁶ oraz dodał „I think one of the reasons that Putin did not move during Trump’s term in office was he saw the president’s hostility of NATO. (...) Putin saw Trump doing a lot of his work for him, and thought, maybe in a second term, Trump would make good on his desire to get out of NATO, and then it would just ease Putin’s path just that much more” (Myślę, że jednym z powodów, dla których Putin nie ruszył się za kadencji Trumpa, była wrogość prezydenta wobec NATO. (...) Putin widział, jak Trump wykonuje dla niego dużo pracy i pomyślał, że może w

⁶⁴ <https://www.clayandbuck.com/president-trump-with-cb-from-mar-a-lago/> <https://www.clayandbuck.com/full-interview-president-trump-talks-with-clay-and-buck-from-bedminster/>

⁶⁵ <https://www.clayandbuck.com/president-trump-with-cb-from-mar-a-lago/>

⁶⁶ <https://twitter.com/JasonSCampbell/status/1498668151827054596>

drugiej kadencji Trump spełni swoje pragnienie wyjścia z NATO, a wtedy po prostu ułatwi Putinowi zadanie o wiele bardziej)⁶⁷.

Na początku pełnoskalowej wojny Donald Trump pozytywnie oceniał samego Władimira Putina. Jeszcze 22 lutego stwierdził: “I went in yesterday and there was a television screen, and I said, “This is genius.” Putin declares a big portion of the Ukraine — of Ukraine. Putin declares it as independent. Oh, that’s wonderful. (sarcastic) So, Putin is now saying, “It’s independent,” a large section of Ukraine. I said, “How smart is that?” And he’s gonna go in and be a peacekeeper (...) But here’s a guy that says, you know, “I’m gonna declare a big portion of Ukraine independent,” he used the word “independent,” “and we’re gonna go out and we’re gonna go in and we’re gonna help keep peace.” You gotta say that’s pretty savvy” (Wszedłem wczoraj i był tam telewizor i powiedziałem: „To jest genialne”. Putin określił dużą część Ukrainy jako niezależną. Och, to wspaniale. (sarkastycznie) Tak więc Putin mówi teraz: „To jest niepodległe [państwo]”, duża część Ukrainy. Powiedziałem: „Jakie to sprytne?” A on wejdzie i będzie rozjemcą (...) Ale oto facet, który mówi, wiesz: „Ogłoszę dużą część Ukrainy jako niepodległą”, użył słowa „niepodległa”, „i zamierzamy wyjść, a [potem] wejdziemy i pomożemy zachować pokój”. Musisz powiedzieć, że to całkiem sprytne)⁶⁸.

Wypowiedzi te wpisują się w szerszą tendencję, charakterystyczną dla byłego prezydenta, do pozytywnego komentowania autorytarnych przywódców. Np. Donald Trump powiedział o przewodniczącym ChRL, że: “runs 1.5 billion people with an iron fist. (...) Yeah, I think he’s pretty smart” (Zarządza żelazną pięścią [populacją] 1,5 miliarda ludzi. (...) Tak, myślę, że jest całkiem sprytne)⁶⁹.

Jednocześnie Donald Trump był przeciwny zwiększaniu obecności sił zbrojnych USA w Europie, wskazując, że priorytetem jest ochrona południowej granicy z Meksykiem. Np. w wywiadzie udzielonym 22 lutego, zapytany o reakcję Joe Bidena na działania Rosji, stwierdził, że „You know, he sends 3,000 troops I heard this morning, 3,000 troops. What’s that gonna do except get in trouble? No, I would like to see our southern border protected and they are handling Ukraine so badly” (Wiesz [Joe Biden], wysłała 3000 żołnierzy, o czym słyszałem dziś rano – 3000 żołnierzy. Jaki przyniesie to efekt, oprócz kłopotów? Nie, chciałbym, żeby

⁶⁷ <https://www.washingtonpost.com/politics/2022/03/15/john-boltsons-crusade-debunk-trumps-revisionist-history-russia-ukraine/>

⁶⁸ <https://www.clayandbuck.com/president-trump-with-cb-from-mar-a-lago/>

⁶⁹ <https://thehill.com/policy/international/599899-trump-says-putin-smart-but-made-a-big-mistake/>

nasza południowa granica była chroniona, a oni prowadzą tak złą politykę [w kwestii Ukrainy]⁷⁰.

Nie był to jedyny przypadek, kiedy Donald Trump krytykował pomoc udzielaną Ukrainie przez USA, powołując się na argument, że dzieje się to kosztem obywateli USA. W połowie maja 2022 r., w kontekście ustawy o pomocy Ukrainie o wartości 40 mld USD, pisał: „The Democrats are sending another \$40 billion to Ukraine, yet America's parents are struggling to even feed their children” (Demokraci wysyłają kolejne 40 miliardów dolarów na Ukrainę, ale amerykańscy rodzice mają trudności nawet z wyżywieniem swoich dzieci)⁷¹ – uwaga ta dotyczyła poważnych braków mleka dla niemowląt, które odnotowano w USA po czasowym zamknięciu produkujących je zakładów.

Donald Trump również negatywnie komentował pomoc wojskową USA dla Ukrainy. Wskazywał m.in. że broń dostarczana Ukrainie jest niszczone przez Rosjan: „Russia has 35 times the firepower. And they're looking to obliterate the weapons as we send them in, they're obliterating those weapons” (Rosja ma 35 razy większą siłę ognia. A oni chcą zniszczyć broń, [od razu] kiedy ją wysyłamy – oni niszczą tę broń)⁷². Były prezydent wskazywał także, że administracja Joe Bidena podejmuje za mało starań, aby Europa w większym stopniu wspomagała Ukrainę: “We were being taken advantage of by Europe. If you look at Ukraine now, we have so far given \$60 billion to Ukraine. Well, the European countries, who are obviously more affected than us, have given a tiny fraction of that number” (Zostaliśmy wykorzystani przez Europę. Jeśli spojrzeć teraz na Ukrainę, to do tej pory przekazaliśmy Ukrainie 60 miliardów dolarów. Cóż, kraje europejskie, których oczywiście [konflikt ten] bardziej dotyczy niż nas, przekazały maleńki ułamek tej liczby)⁷³.

W wypowiedziach byłego prezydenta niestety ewidentnie brakuje szerszego spojrzenia na znaczenie udzielonej przez USA pomocy. Donald Trump, który w swoich przemówieniach często sięgał po wątki historyczne, nie chce dostrzec, że udzielona pomoc ma dla ukraińskiej państwowości wymiar egzystencjalny i jest ze wszech miar moralnie słuszna. Zamiast tego w jego wypowiedziach dominuje biznesowy model patrzenia na relacje międzynarodowe. W imię doraźnych korzyści politycznych (i zapewne osobistej niechęci do Joe Bidena), gotowy jest krytykować amerykańską pomoc militarną dla walczącej o przetrwanie Ukrainy.

⁷⁰ <https://www.clayandbuck.com/president-trump-with-cb-from-mar-a-lago/>

⁷¹ <https://www.donaldjtrump.com/news/news-jkmgwssnwc2039>

⁷² <https://www.newsmax.com/politics/donald-trump-ukraine-russia/2022/07/24/id/1080107/>

⁷³ <https://www.newsmax.com/politics/donald-trump-ukraine-russia/2022/07/24/id/1080107/>

Zamiast wysyłania amerykańskich żołnierzy do Europy i pomocy wojskowej Ukrainie, Donald Trump w kwietniu 2022 r. wskazywał jako metodę rozwiązania rosyjsko-ukraińskiego konfliktu negocjacje: „It doesn't make sense that Russia and Ukraine aren't sitting down and working out some kind of an agreement” (To nie ma sensu, że Rosja i Ukraina nie siadają i nie wypracowują jakiegoś porozumienia)⁷⁴.

W wywiadzie z lipca 2022 r. mówił o tym, że prezydent Zełenski powinien pójść na ustępstwa wobec Rosji: „At a minimum, they should have made a deal. They could have given up Crimea. They could have done something with NATO, “Okay, we're not gonna join NATO” and you'd have a country, because I believe Putin wanted to make a deal” (Powinni przynajmniej zawrzeć umowę. Mogli zrezygnować z Krymu. Mogli coś zrobić z NATO: „Ok, nie wejdziemy do NATO” i mielibyście kraj, ponieważ wierzę, że Putin chciał zawrzeć umowę)⁷⁵. Warto zauważyć brak wyraźnego potępienia rosyjskiej agresji. Trudno też oprzeć się wrażeniu, że w opinii byłego prezydenta, Ukraina (np. z powodu braku dyplomatycznej elastyczności wobec żądań Putina) ponosi część winy za wybuch wojny.

Donald Trump wskazuje wręcz, że intencją Władimira Putina nie była inwazja na Ukrainę i że rosyjski prezydent zgromadził siły zbrojne przy granicy z Ukrainą jedynie w celu negocjacji. Dopiero fiasko negocjacji miało spowodować inwazję: „I don't think he ever intended to start. I think that was a great negotiation. He went, he put troops on the board, and I think it was a great negotiation. I said, “Well, he's a good negotiator.” I never thought he was gonna go in. (...) That's a deal that could have been settled. Should have never happened. But if it was going to happen, it could have been settled. And he moved 200,000 troops to the border to negotiate, and he couldn't make a deal (...)” (Nie sądzę, żeby [Putin] kiedykolwiek zamierzał zacząć [wojnę]. Myślę, że to były świetne negocjacje. Poszedł, umieścił wojska na planszy i myślę, że to były świetne negocjacje. Powiedziałem: „Cóż, jest dobrym negocjatorem”. Nigdy nie myślałem, że wejdzie [na Ukrainę]. (...) To była umowa, którą można było załatwić. To nigdy nie powinno się wydarzyć. Ale jeśli [już] miało się to wydarzyć, można było to załatwić. [Putin] wysłał 200 000 żołnierzy na granicę, aby negocjować, [ale] nie mógł zawrzeć umowy)⁷⁶.

Lekceważąc znaczenie Rosji jako zagrożenia dla bezpieczeństwa Europy, a przez to i dla żywotnych interesów USA, Donald Trump potrafił wskazywać jeszcze w lutym 2022 r. na zyski gospodarcze, jakie mogą płynąć z potencjalnej współpracy USA z Rosją: „I wasn't nice to

⁷⁴ <https://twitter.com/realLizUSA/status/1516182347019862017>

⁷⁵ <https://www.clayandbuck.com/full-interview-president-trump-talks-with-clay-and-buck-from-bedminster/>

⁷⁶ <https://www.clayandbuck.com/full-interview-president-trump-talks-with-clay-and-buck-from-bedminster/>

Russia. And, by the way, I do want to get along. I think getting along with Russia is a great thing. We could have done tremendous... They have tremendous land, they have tremendous resources, and they need our help too” (Nie byłem miły dla Rosji. A tak przy okazji, chcę się dogadać. Myślę, że dogadywanie się z Rosją to wspaniała rzecz. Mogliśmy zrobić ogromne... Mają niesamowitą ziemię, mają ogromne zasoby i też potrzebują naszej pomocy)⁷⁷.

Należy zwrócić uwagę, że poglądy Donalda Trumpa są promowane w USA przez konserwatywne media, w szczególności przez wieczorne show prowadzone przez Tuckera Carlsona. Program ten jest nie tylko jednym z najczęściej oglądanych w konserwatywnej stacji FoxNews, ale też jednym z najpopularniejszych show w amerykańskiej telewizji (w 2021 r. przyciągał średnio ponad 3 mln widzów dziennie⁷⁸). Już 23.02.2022 Carlson stwierdził, że w USA rozpowszechniono irracjonalną nienawiść wobec Rosji, która nic złego Amerykanom nie zrobiła. Jednocześnie prowadzący program wskazał, że Joe Biden będzie wspierał Ukrainę w „sporze granicznym” z Rosją, bo został skorumpowany przez ukraińskie władze: „you know that Putin is having a border dispute with a nation called Ukraine. Now, the main thing to know about Ukraine for our purposes is that its leaders once sent millions of dollars to Joe Biden's family. Not surprisingly, Ukraine is now one of Biden's favorite countries. Biden has pledged to defend Ukraine's borders (...)” (wiedzą Państwo, że Putin toczy spór graniczny z krajem zwanym Ukrainą. Najważniejszą rzeczą, którą trzeba wiedzieć o Ukrainie dla naszych celów, jest to, że jej przywódcy wysłali kiedyś miliony dolarów rodzinie Joe Bidena. Nic dziwnego, że Ukraina jest teraz jednym z ulubionych krajów Bidena. Biden zobowiązał się do obrony granic Ukrainy)⁷⁹.

Na początku marca 2022 r. Carlson wręcz twierdził, że inwazja została wywołana umyślnie przez władze USA, które popierały aspiracje Ukrainy do bycia członkiem NATO: „The idea that Ukraine might join NATO obviously causes crisis in the first place, whatever you think of it” (Pomysł, że Ukraina może przystąpić do NATO, oczywiście przede wszystkim powoduje kryzys, niezależnie od tego, co o tym myślicie)⁸⁰.

Nie był to zresztą pierwszy przypadek, kiedy Carlson wypowiadał się w zgodzie z rosyjską propagandą. W połowie marca 2022 r. promował on zarzut wobec administracji Joe Bidena, że ta finansowała tajne laboratoria, prowadzące badania nad bronią biologiczną na Ukrainie⁸¹.

⁷⁷ <https://www.clayandbuck.com/president-trump-with-cb-from-mar-a-lago/>

⁷⁸ <https://thehill.com/homenews/media/585987-fox-news-tops-yearly-ratings-rankings/>

⁷⁹ <https://www.foxnews.com/opinion/tucker-carlson-hate-putin-americans-suffer>

⁸⁰ <https://www.foxnews.com/opinion/tucker-kamala-harris-europe-worse-disaster>

⁸¹ <https://www.foxnews.com/opinion/tucker-we-have-right-know-this>

Od miesiący straszył swoich widzów przerodzeniem się konfliktu w wojnę atomową. W październiku wyraźnie sugerował, że USA dokonały sabotażu rurociągu Nord Stream 2. W jego opinii prezydent Wołodymyr Zełenski był de facto marionetką w rękach administracji Joe Bidena.

“On Friday, Zelensky said he will accept nothing less than the removal of Vladimir Putin as the president of Russia. (...) So, that's the demand. Putin must be removed from office. Putin, of course, has no intention of leaving. You would have to take him out. Now, you don't have to like Vladimir Putin. (...) You can hate Vladimir Putin and most Americans do, but you can still understand how totally deranged talk like this is. It's the definition of reckless. (...) For years, Democrats and the defense establishment they control have told us that Vladimir Putin is crazy and evil and he may be. Let's assume it's true. They've said it. Is that the man you want to publicly threaten with extermination? This is the man who controls more than 6,000 nuclear warheads. So, if you push him hard enough, why wouldn't he use those nuclear weapons?” (W piątek Zełenski powiedział, że zaakceptuje jedynie usunięcie Władimira Putina ze stanowiska prezydenta Rosji. (...) A więc takie jest żądanie. Putin musi zostać usunięty z urzędu. Putin oczywiście nie ma zamiaru odchodzić. Musiałbyś go usunąć. Nie musicie Państwo lubić Władimira Putina. (...) Można nienawidzić Władimira Putina i większość Amerykanów go nienawidzi, ale wciąż można zrozumieć, jak bardzo obłąkane jest takie mówienie. To definicja lekkomyślności. (...) Od lat demokraci i kontrolowany przez nich wojskowy establishment wmawiają nam, że Władimir Putin jest szalony i zły – i może takim być. Załóżmy, że to prawda. [W końcu] tak powiedzieli. Czy to ten człowiek, któremu chcesz publicznie zagrozić eksterminacją? To człowiek, który kontroluje ponad 6000 głowic nuklearnych. Więc jeśli naciskasz na niego wystarczająco mocno, dlaczego nie miałyby użyć tej broni nuklearnej?)⁸².

Jak widzimy, Tucker Carlson bardzo sprawnie podsyca nieufność nie tylko do nielubianych przez niego demokratów, ale także do „establishmentu obronnego”, co było wśród amerykańskiej prawicy dotąd zjawiskiem rzadkim. Carlson konsekwentnie w swoich wystąpieniach sieje też strach przed nuklearną zagładą, która ma być skutkiem nadmiernego wspierania Ukrainy. Carlson jako jeden z najbardziej wpływowych prawicowych komentatorów dociera do milionów amerykańskich wyborców, a zapewne też do wielu amerykańskich żołnierzy (i ich rodzin) o poglądach konserwatywnych.

---

⁸² <https://www.foxnews.com/opinion/tucker-carlson-nuclear-war-means-end-world>

Telewizja Fox News prezentuje także poglądy zwolenników udzielania zdecydowanej pomocy dla Ukrainy. Do najbardziej znanych należy republikański kongresmen Dan Crenshaw z Teksasu – były komandos Navy SEALs. W maju 2022 r. Crenshaw wraz z kongresmenem Brianem Fitzpatrickiem odwiedził ponownie otwartą ambasadę USA w Kijowie. 18 września 2022 r. Dan Crenshaw wyjaśniał powody, dla których poparł ustawę o przyznaniu kolejnych 40 miliardów dolarów pomocy dla Ukrainy. W swojej wypowiedzi podkreślił, iż wojska ukraińskie dzięki otrzymanej wcześniej pomocy zdolne są do zadawania Rosjanom ciężkich strat. Linie zaopatrzeniowe Rosjan są narażone na ciągłe ataki, co prowadzi do osłabienia morale wojsk rosyjskich i odbiera Putinowi nadzieję na zwycięstwo. Zdaniem Crenshawa pomoc Ukrainie jest także doskonałą inwestycją: w ten sposób osłabiony zostaje drugi najważniejszy przeciwnik USA, jakim jest Rosja. Pozwoli to na skoncentrowanie wysiłków na głównym przeciwniku, jakim są Chiny⁸³.

4. Stanowisko Teda Cruza w stosunku do pomocy Ukrainie

Senatorem, który w ostatnich miesiącach zabierał głos na temat wsparcia Ukrainy, jest pochodzący z Teksasu Ted Cruz. W maju 2022 r. wygłosił w senacie przemówienie, w którym uzasadnił poparcie dla proponowanego przez administrację Joe Bidena kolejnego pakietu pomocowego dla walczącej Ukrainy w wysokości 40 miliardów dolarów. Senator Cruz uważany jest za polityka należącego do establishmentu Partii Republikańskiej i silnie wspierającego pomoc dla Ukrainy, a jednocześnie konsekwentnie krytykującego działania administracji Bidena w obszarze polityki wewnętrznej. Prześledzenie toku jego argumentacji wydaje się ważne dla wyrobienia sobie lepszego wyobrażenia na temat ponadpartyjnego konsensusu w kwestii wsparcia Ukrainy.

Na wstępie wygłoszonego 18 maja 2022 roku przemówienia senator Ted Cruz podkreślił, że poprzez pakiet pomocowy dla „naszych ukraińskich sojuszników”, aby mogli odeprzeć inwazję wojsk Władimira Putina⁸⁴. Jednak już w następnym zdaniu dał do zrozumienia, że częściową winę za niebezpieczną sytuację, w jakiej wszyscy się znaleźli, ponosi Joe Biden i jego administracja. Ted Cruz podał dwa przykłady dla uzasadnienia swojej tezy.

“The first mistake was Biden’s catastrophic surrender and withdrawal in Afghanistan. The second mistake was Biden’s weakness and appeasement on display in his capitulation to Putin

⁸³ <https://www.foxnews.com/video/6306270349112>

⁸⁴ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

on the Nord Stream 2 pipeline”. (Pierwszym błędem była katastrofalna kapitulacja i wycofanie się [wojsk amerykańskich] z Afganistanu. Drugim błędem była słabość i ustępstwa Bidena widoczne w jego kapitulacji przed Putinem w kwestii gazociągu Nord Stream 2)⁸⁵.

W dalszej części przemówienia senator Cruz wskazał powód, dla którego w 2014 roku Putin nie odważył się na pełnoskalową inwazję na Ukrainie. Wówczas nie istniał gazociąg Nord Stream 2 i eksport rosyjskiego gazu odbywał się rurociągiem biegnącym przez terytorium Ukrainy. W wypadku pełnoskalaowej wojny rurociąg ten mógłby łatwo zostać zniszczony.

„Putin knew that when the Nord Stream 2 pipeline is complete he could invade Ukraine and not have to worry about potentially destroying Ukrainian energy infrastructure because he would have in place an alternative pipeline to get his gas to the market”. (Putin wiedział, że kiedy rurociąg Nord Stream 2 zostanie ukończony, będzie mógł zaatakować Ukrainę, nie obawiając się potencjalnego zniszczenia ukraińskiej infrastruktury energetycznej, ponieważ będzie posiadał już alternatywny rurociąg, którym dostarczy swój gaz na [zachodnie] rynki)⁸⁶.

Senator Ted Cruz przypomniał, że prezydent Joe Biden latem 2021 roku uchylił amerykańskie sankcje nałożone na Nord Stream 2. Cruz podkreślił też, że sankcje te zostały wcześniej dwukrotnie zatwierdzone w senacie przez obie partie, a następnie autoryzowane przez ówczesnego prezydenta, Donalda Trumpa. Prezydent Biden wyraził zgodę na dokończenie budowy NS2, co senator Cruz określił mianem „kapitulacji przed Putinem”.

Senator Cruz zwrócił też uwagę na obiekcje, jakie rządy Ukrainy i Polski formułowały w kontekście budowy Nord Stream 2.

“When he announced that deal, that capitulation, the governments of both Ukraine and Poland put out a joint statement saying, Mr. President, if you do this, Vladimir Putin will invade Ukraine. In August, Biden surrendered in Afghanistan. In September, Nord Stream 2 was physically completed, and then Putin began building up his forces on Ukraine’s border”.

(Kiedy [prezydent Biden] ogłosił to porozumienie, tę kapitulację, rządy Ukrainy i Polski wydały wspólne oświadczenie, w którym stwierdzono: Panie Prezydencie, jeśli [zniesiesz sankcje], Władimir Putin dokona inwazji na Ukrainę. W sierpniu Biden skapitulował w Afganistanie. We wrześniu fizycznie ukończono Nord Stream 2, a następnie Putin rozpoczął koncentrację swoich sił na granicy z Ukrainą)⁸⁷.

⁸⁵ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

⁸⁶ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

⁸⁷ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

Senator Ted Cruz przypomniał, że jeszcze w styczniu 2022 r. administracja Bidena sprzeciwiała się nałożeniu sankcji na NS2.

„The appeasement from the White House and 44 democrats led within days to the invasion of Ukraine”. (Ustępstwa Białego Domu i 44 demokratów doprowadziły w ciągu kilku dni do inwazji na Ukrainę)⁸⁸.

Wracając do debaty na temat celowości pakietu pomocy w wysokości 40 miliardów dolarów, Ted Cruz przyznał, iż jest to bardzo wysoka kwota – i chociaż osobiście preferowałby mniejszy i bardziej konkretny pakiet – to pieniądze te konieczne są do prowadzenia skutecznej walki z rosyjskim najeźdźcą.

“Our Ukrainian Allies right now are winning significant victories with the weapons and training that we provided them already, and it is in our national interest for them keeping doing so. They will not be able to fight Putin and have any chance of prevailing if we cut off military assistance”. (Nasi ukraińscy sojusznicy w tej chwili odnoszą znaczące zwycięstwa dzięki uzbrojeniu i szkoleniu, które im zapewniliśmy. W naszym narodowym interesie jest to, aby mogli kontynuować walkę. Nie będą w stanie walczyć z Putinem i nie będą mieli szans na zwycięstwo, jeśli odetniemy pomoc wojskową)⁸⁹.

W jednym z kluczowych fragmentów przemówienia Ted Cruz uzasadnia, dlaczego pomoc Ukrainie leży w amerykańskim interesie. Wcześniej jednak przytacza główne pytania, jakie zadają amerykańscy wyborcy w kontekście obiecanej pomocy.

„They are asking, what would Russia’s invasion of Ukraine mean for our problems here at home. Including, for example, food and energy? They are asking is the cost of this bill really necessary? They are also asking isn’t China our biggest long-term enemy? These are all entirely legitimate questions”. ([Amerykanie] pytają, co dla naszych problemów w kraju oznaczałaby inwazja Rosji na Ukrainę. W tym na przykład dla [niedoborów] żywności i [kosztów] energii? Pytają, czy naprawdę uzasadniona jest [tak wysoka kwota pomocy] zawarta w tej ustawie? Pytają też, czy w dłuższej perspektywie Chiny nie są naszym największym wrogiem? To wszystko są całkowicie uzasadnione pytania)⁹⁰.

Senator przyznał, że są to bardzo istotne pytania. Skrytykował ponadto administrację Bidena i Partię Demokratyczną za brak przeciwdziałania nielegalnej migracji w Teksasie, wysoką

⁸⁸ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

⁸⁹ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

⁹⁰ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

inflację i gwałtownie rosnące ceny paliw. Jednak, jak podkreślił Ted Cruz, zawinione lub pogłębione przez administrację Bidena problemy wewnętrzne nie zmieniają faktu, że sytuacja bezpieczeństwa na świecie nie uległa poprawie, a wrogowie Ameryki nadal zamierzają jej szkodzić.

”At the same time we need to secure our border to address the domestic crises, we also need to stand up and confront the very real threat posed by Russia and by China”. (W tym samym czasie musimy zabezpieczyć naszą granicę, aby zaradzić kryzysom wewnętrznym, musimy też stanąć i stawić czoła bardzo realnemu zagrożeniu ze strony Rosji i Chin)⁹¹.

W centralnej części przemówienia Ted Cruz uzasadnia, jak ważne jest wspieranie Ukrainy dla bezpieczeństwa narodowego Stanów Zjednoczonych. Warto przytoczyć obszernie fragmenty tego wywodu.

W pierwszym punkcie wywodu wskazał na zagrożenia płynące z chęci odbudowy ZSRR.

“I want to answer this by making four point. Number one, what Putin is trying to do is to reassemble the Soviet Union, and beyond the Soviet Union the Russian empire from even earlier. If Putin succeeds in doing so, it would be disastrous for global stability and for American security. The cold war between America and the Soviet Union was incredibly costly and incredibly dangerous. We don't want to see Russia become Soviet Union once again. When the Soviet Union was big and strong and mighty with much bigger military, the lives of Americans and the lives of our allies were in much greater jeopardy. It is overwhelmingly in America's interest to prevent Putin from reassembling the Soviet Union because we do not want our enemies to become stronger and use that strength against us”.

(Chcę odpowiedzieć na to pytanie w czterech punktach. Po pierwsze, Putin próbuje odbudować Związek Sowiecki, a nawet [przyłączyć tereny] z czasów imperium rosyjskiego. Jeśli Putinowi się to uda, będzie to miało katastrofalne skutki dla globalnej stabilności i bezpieczeństwa Ameryki. Zimna wojna między Ameryką a Związkiem Radzieckim była niezwykle kosztowna i niezwykle niebezpieczna. Nie chcemy, aby Rosja ponownie stała się Związkiem Radzieckim. Kiedy Związek Radziecki był duży, silny i potężny ze znacznie większą armią, życie Amerykanów i życie naszych sojuszników znajdowało się w znacznie większym niebezpieczeństwie. W przeważającym stopniu w interesie Ameryki leży powstrzymanie

---

⁹¹ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

Putina przed odbudowaniem Związku Radzieckiego, ponieważ nie chcemy, aby nasi wrogowie stali się silniejsi i wykorzystali tę siłę przeciwko nam)⁹².

W drugim punkcie wskazał na ryzyko uzyskania kontroli nad zasobami energii.

“Number two, Putin is trying to seize control of energy. If he’s successful. It will be felt by Americans filling up their cars with gas or trying to heat their homes in the winter. We’ve already seen what Putin has done with Nord Stream 2 and he’s not going to stop there. We don’t want to see a world where Putin controls energy.” (Po drugie, Putin próbuje przejąć kontrolę nad energią. Jeśli mu się uda. Odczują to Amerykanie, tankując samochody lub próbując zimą ogrzać swoje domy. Widzieliśmy już, co Putin zrobił z Nord Stream 2 i nie zamierza na tym poprzestać. Nie chcemy zobaczyć świata, w którym Putin kontroluje energię)⁹³.

W trzecim punkcie wywodu Ted Cruz wskazał na zobowiązania wypływające z podpisania przez USA Memorandum Budapesztańskiego, gwarantującego Ukrainie terytorialną integralność w zamian za pozbycie się odziedziczonej po ZSRR broni atomowej.

“Number three, the United States made a formal commitment to help Ukrainians defend themselves. Why is that? Well, after Ukraine successfully declared independence from the Soviet Union in 1991, the United States signed an agreement called the Budapest Memorandum on security assurance. Under the terms of the agreement, Ukraine gave up its nuclear weapons in exchange for explicit assurance that the United States would protect Ukraine’s territorial sovereignty. Ukraine had the third largest nuclear arsenal on the face of the planet and they voluntarily willingly gave it up and we made a promise in exchange for that”. (Po trzecie, Stany Zjednoczone formalnie zobowiązały się do pomocy Ukraińcom w obronie. Dlaczego? Cóż, po tym, jak Ukraina pomyślnie ogłosiła niepodległość od Związku Radzieckiego w 1991 roku, Stany Zjednoczone podpisały porozumienie o nazwie Memorandum Budapeszteńskie o Gwarancjach Bezpieczeństwa. Zgodnie z warunkami umowy, Ukraina zrezygnowała z broni jądrowej w zamian za jednoznaczne zapewnienie, że Stany Zjednoczone będą chronić suwerenność terytorialną Ukrainy. Ukraina miała trzeci co do wielkości arsenał nuklearny na Ziemi i dobrowolnie z niego zrezygnowała, a my złożyliśmy w zamian za to obietnicę⁹⁴.

⁹² <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

⁹³ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

⁹⁴ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

W czwartym punkcie wywodu Ted Cruz wskazał na ryzyko ataku Rosji na kraje NATO. W punkcie tym senator Cruz podkreślił również wagę zobowiązań traktatowych, co wydaje się szczególnie istotne w polskim kontekście.

“And number four, if we don’t provide Ukrainians with weapons and they don’t defeat Putin, Putin will be emboldened and may well eventually invade a NATO country that the United States has a treaty obligation to defend. That would be an incredibly serious escalation that nobody wants to see. Some have further asked, why should America keep these commitments? Why should we keep our commitment in the Budapest Memorandum?

Why should we keep our treaty commitments to the NATO countries? And the answer is because one of the ways to protect American National Security is when we make an agreement with a country, when we make a formal agreement, a treaty, we honor our commitments.

We want countries to know that America stands by our friends, and that we stand by our word and that our treaties mean something. If countries learned that under weak and feckless presidents our formal binding documents aren’t worth the paper they are written on, it undermines the ability of any president of United States to negotiate agreements with our friends and allies to keep America safe”.

(Po czwarte, jeśli nie dostarczymy Ukraińcom broni i nie pokonają Putina, Putin będzie ośmielony i może w końcu zaatakować kraj NATO, którego Stany Zjednoczone mają traktatowe zobowiązanie bronić. To byłaby niesamowicie poważna eskalacja, której nikt nie chce [doświadczyć]. Niektórzy pytają też, dlaczego Ameryka miałaby dotrzymywać tych zobowiązań? Dlaczego powinniśmy dotrzymać naszego zobowiązania zawartego w Memorandum Budapeszteńskim? Dlaczego mielibyśmy dotrzymywać naszych zobowiązań traktatowych wobec krajów NATO? Odpowiedź jest następująca: ponieważ jednym ze sposobów ochrony amerykańskiego bezpieczeństwa narodowego jest zawieranie umów z krajami. [Jeśli zawieramy] formalną umowę, traktat – to dotrzymujemy naszych zobowiązań. Chcemy, aby kraje wiedziały, że Ameryka stoi za naszymi przyjaciółmi, że dotrzymujemy słowa i że nasze traktaty coś znaczą. Jeśli kraje dowiedziałyby się, że pod rządami słabych i nieudolnych prezydentów nasze formalne dokumenty nie są warte papieru, na którym są napisane, podważyłoby to zdolność każdego prezydenta Stanów Zjednoczonych do

negocjowania porozumień z naszymi przyjaciółmi i sojusznikami, aby zapewnić Ameryce bezpieczeństwo⁹⁵.

Warto zauważyć, że przemówienie republikańskiego senatora Teda Cruza – polityka o ambicjach prezydenckich – wyrażało wartości i sposób myślenia bliski wielu Polakom. Szczególnie istotne były zapewnienia o dotrzymanywaniu obietnic i zobowiązań traktatowych. W tej materii wypowiedzi senatora Teda Cruza wyraźnie kontrastowały z biznesowym sposobem postrzegania polityki, jaki prezentował (i jak się wydaje, nadal prezentuje) Donald Trump.

W tym miejscu warto podkreślić, że po rosyjskiej inwazji za słowami amerykańskich polityków (obu partii), a szczególnie prezydenta Joe Bidena, poszły czyny. Stany Zjednoczone dostarczyły walczącej Ukrainie następującą pomoc wojskową:

- 170 haubic i ponad 1000.000 pocisków artyleryjskich (głównie kalibru 155 mm)
- 38 mobilnych systemów artylerii raketowej HIMARS wraz z amunicją
- 8 zaawansowanych technologicznie systemów przeciwlotniczych NASAMS
- lotnicze pociski antyradarowe HARM
- radary artyleryjskie
- bezzałogowce i amunicja krążąca
- 500 precyzyjnie naprowadzanych pocisków artyleryjskich kalibru 155 mm
- 1400 rakiet do przenośnych zestawów przeciwlotniczych Stinger
- 8500 kierowanych pocisków przeciwpancernych Javelin
- 1500 kierowanych pocisków przeciwpancernych TOW
- 20 śmigłowców transportowych Mi-17
- setki pojazdów typu HMMWV
- broń ręczna i zespołowa z zapasem 60.000.000 pocisków
- kamizelki balistyczne⁹⁶

⁹⁵ <https://www.c-span.org/video/?c5015713/user-clip-cruz-floor-speech-ukraine>

⁹⁶ <https://www.forumarmstrade.org/ukrainearms.html>

5. Wnioski

1. Kluczowym wnioskiem, który wyłania się z niniejszej analizy, jest obserwacja, że w kontekście pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę wykształcił się ponadpartyjny konsensus w elicie władzy USA na rzecz wzmocnienia Ukrainy i osłabiania Rosji. Skala tego konsensusu jest ogromna, na co wskazuje fakt, że zazwyczaj ustawy dotyczące tych zagadnień popierane są przez 85-97% członków Kongresu USA. Jest to wyjątkowa sytuacja, jeśli chodzi o politykę zagraniczną USA w trwającej już ponad 30 lat epoce pozimnowojennej. Dotychczas można było wyróżnić tylko dwa takie konsensusy. Po zamachach z 11.09.2001 roku taki konsensus wykształcił się w zakresie globalnej walki z międzynarodowym terroryzmem i trwa on do dzisiaj z zastrzeżeniem, że nie dotyczy już długofalowych interwencji zbrojnych o znaczącej skali w obcych państwach. Z kolei podczas drugiej kadencji prezydenta Baracka H. Obamy oraz urzędowania prezydenta Donalda Trumpa wykształcił się konsensus zakładający potrzebę powstrzymania wzrostu potęgi Chińskiej Republiki Ludowej, gdyż zagraża ona wpływom amerykańskim w regionie Azji i Pacyfiku, a w dłuższej perspektywie także dominacji w skali świata. Obecnie zaś – pod wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę z 2022 r. – jesteśmy świadkami wykształcenia się trzeciego takiego konsensusu, który zakłada, że interesem narodowym USA jest wspieranie Ukrainy, gdyż ekspansjonistyczna polityka Rosji musi być powstrzymana, w przeciwnym razie dojdzie do dominacji Rosji w Europie i ograniczenia wpływów USA na tym kontynencie. Rdzeń tego ponadpartyjnego konsensusu stanowi frakcja umiarkowana Partii Demokratycznej (to z tej frakcji wywodzą się Joe Biden i Nancy Pelosi) oraz tzw. establishment Partii Republikańskiej (dominuje on w szeregach GOP i stoi w opozycji wobec bardziej skrajnych frakcji, jak libertarianie czy frakcja protrumpowska).
2. Członkowie frakcji lewicowej Partii Demokratycznej – jak np. tzw. „drużyna” pod wodzą AOC – bardzo często pojawiają się jako osoby sprzeciwiające się wspieraniu Ukrainy i osłabianiu Rosji. Widoczne było to przy takich projektach, jak (1) wezwanie Joe Bidena do niewysyłania wojsk do Ukrainy bez zgody Kongresu, (2) sprzeciw wobec wysłania dodatkowej pomocy dla Ukrainy w marcu 2022 r. czy też (3) sprzeciw wobec uchwały o przejmowanie majątków rosyjskich firm i oligarchów.

3. Członkowie frakcji protrumpowskiej Partii Republikańskiej – jak np. Matt Gaetz, Marjorie Taylor Greene i Madison Cawthorn – bardzo często pojawiają się jako osoby sprzeciwiające się wspieraniu Ukrainy i osłabianiu Rosji. Widoczne było to przy takich projektach, jak: (1) wezwanie J. Bidena do niewysyłania wojsk na Ukrainę bez zgody Kongresu USA, (2) blokowanie pomocy dla Ukrainy do momentu uszczelnienia granicy z Meksykiem, (2) sprzeciw wobec wysłania dodatkowej pomocy dla Ukrainy w marcu 2022 r., (4) sprzeciw wobec uchwały o przejmowaniu majątków rosyjskich firm i oligarchów, (5) sprzeciw wobec *Ustawy o pożyczce i dzierżawie na rzecz obrony demokracji na Ukrainie*, (6) sprzeciw wobec *Ustawy uzupełniającej o dodatkowych wydatkach na Ukrainę z maja 2022 roku*.
4. Frakcja lewicowa Partii Demokratycznej rządziej niż protrumpowska frakcja Partii Republikańskiej atakuje i głosi sprzeciw polityce wspierania Ukrainy i osłabiania Rosji. Jest kilka potencjalnych wytłumaczeń tego faktu. Po pierwsze, głównym kreatorem polityki zagranicznej wobec Rosji i Ukrainy jest prezydent z tej samej partii, co frakcja lewicowa, więc – nawet jeśli pochodzi on z innej, umiarkowanej frakcji – ataki na niego postrzegane są jako grożące autorytetowi całej partii. Po drugie, jednym ze sztandarowych haseł frakcji lewicowej było ograniczenie zaangażowania USA w „niekończące się wojny”, co prezydent Joe Biden – wycofując się z Afganistanu i ograniczając obecność w Iraku – do pewnego stopnia zrealizował. Wydaje się, że z tej perspektywy deklaracje Joe Bidena o tym, że nie użyje sił zbrojnych USA na Ukrainie nie tylko wynikały ze strategicznych kalkulacji w relacjach z Rosją, ale także wychodzą naprzeciwko oczekiwaniom frakcji lewicowej, aby nie rozpoczynać kolejnej „forever war”.
5. Zwraca uwagę obecność czołowych przedstawicieli frakcji protrumpowskiej Partii Republikańskiej wśród autorów radykalnych projektów wymierzonych we wspieranie Ukrainy. Np. Matt Gaetz i Madison Cawthorn, jeszcze przed rosyjską inwazją z końca lutego próbowali zablokować dostawy jakiegokolwiek pomocy w zakresie bezpieczeństwa Ukrainie do momentu uszczelniania granicy z Meksykiem. Gaetz i Green byli przeciwni *Ustawie o pożyczce i dzierżawie na rzecz obrony demokracji na Ukrainie*. Jak więc widać, to właśnie członkowie Partii Republikańskiej (a dokładniej frakcji protrumpowskiej) przyjmują bardziej radykalne stanowisko wobec konfliktu rosyjsko-ukraińskiego, gdyż byli gotowi w ogóle zatrzymać pomoc w zakresie bezpieczeństwa dla Ukrainy. To także właśnie dla tej frakcji Partii Republikańskiej krajowe sprawy (jak szczelność granicy) są ważniejsze

od interesów narodowych i są gotowi dla zyskania czegoś w krajowej polityce ryzykować fiasko polityki bezpieczeństwa USA (powstrzymanie wzrostu potęgi Rosji).

6. Choć obecni na lewym skrzydle Partii Demokratycznej zwolennicy frakcji progresywnej oraz obecni na prawym skrzydle Partii Republikańskiej libertarianie i członkowie frakcji protrumpowskiej w wielu aspektach różnią się między sobą, to w przypadku opozycji wobec polityki wspierania Ukrainy potrafią wchodzić w tymczasową koalicję. Symbolem tego był ponadpartyjny list z lutego 2022 r. do Joe Bidena dotyczący tego, aby nie używał on sił zbrojnych USA na Ukrainie bez zgody Kongresu. Zwraca uwagę fakt, że nawet media były zaskoczone, że przedstawiciele frakcji progresywnej Partii Demokratycznej (cała tzw. „drużyna”) podpisali się pod jednym listem z przedstawicielem frakcji protrumpowskiej Partii Republikańskiej (Matt Gaetz)⁹⁷. Nie był to jedyny taki przypadek, bo obie frakcje sprzeciwiły się także uchwale Izby Reprezentantów USA o przejmowaniu majątków rosyjskich firm i oligarchów. W kontekście wspomnianej koalicji należy jednak poczynić dwa zastrzeżenia. Po pierwsze, jest ona w mniejszości w Kongresie USA (większość ma koalicja na rzecz wspierania Ukrainy i osłabiania Rosji). Po drugie, owa koalicja funkcjonuje nie w całym spektrum spraw dotyczących Ukrainy i Rosji, ale tylko na bardzo ogólnym poziomie. Jak wskazano wcześniej, to część Partii Republikańskiej jest gotowa iść dalej w sprzecznie wobec wspierania Ukrainy i osłabiania Rosji, niż – jakby samoograniczająca się – frakcja progresywna Partii Demokratycznej.
7. Szereg członków Partii Republikańskiej sprzeciwiających się pomaganiu Ukrainie i osłabianiu Rosji formalnie pochodzi ze skrzydła określanego mianem libertarianie w Izbie Reprezentantów i Senacie USA. Choć nierzadko ich stanowisko wobec Ukrainy i Rosji ma wieloletnią historię, to części z ich działań w tej kwestii nie da się wyjaśnić libertarianie podejściem. Jednocześnie nierzadko w tle ich wyborów politycznych znajdują się spotkania z przedstawicielami Federacji Rosyjskiej. Klasycznym przykładem jest tutaj wielokrotnie wspomniany członek Izby Reprezentantów USA, Thomas Massie, który uchodzi za czołowego libertarianina z bogatą historią przeciwstawiania się wzmocnieniu Ukrainy i osłabianiu Rosji⁹⁸. Jeszcze w 2017 r. był jednym z czterech członków Izby Reprezentantów USA, którzy nie poparli uchwały ws. podtrzymania

⁹⁷ <https://www.axios.com/2022/02/22/biden-ukraine-congress-armed-forces>

⁹⁸ <http://www.washingtonexaminer.com/rep.-massies-theory-libertarians-saw-trump-as-craziest-son-of-a-bitch-in-the-race/article/2617438>

zobowiązań USA wobec NATO⁹⁹, przy tej okazji sprzeciwiał się rozszerzeniu NATO na wschód jako „niemądemu oraz zbyt kosztownemu”¹⁰⁰. W 2017 r. był też jednym z trzech członków Izby Reprezentantów USA, którzy głosowali przeciwko ustawie wymierzonej m.in. w Rosję (Countering America's Adversaries Through Sanctions Act)¹⁰¹. Choć oba powyższe działania można powiązać z libertariańską ideą ograniczenia roli władz federalnych poprzez ograniczenie ich zaangażowania w sojusze i sankcje, to jego libertariańskimi poglądami nie sposób wytłumaczyć tego, że w 2019 r. jako jedyny z Izby Reprezentantów USA sprzeciwił się ustawie uniemożliwiającej prezydentowi USA uznanie Krymu za rosyjski¹⁰². Tym, co rzuca nowe światło na jego antyukraińską i prorosyjską postawę jest to, że w lutym 2017 r. uczestniczył w USA w zamkniętym amerykańsko-rosyjskim spotkaniu, w którym udział brała Maria Butina (aresztowana w 2018 r. przez FBI pod zarzutem działania jako lobbystka na rzecz Rosji, do czego finalnie się przyznała) oraz Aleksander Torszin (w 2018 r. objęty sankcjami zakazu wjazdu do USA)¹⁰³. Jeszcze bardziej zaskakuje fakt, że Massie w 2018 r. na łamach RealClearPolitics bronił Butiny, wskazując, że w USA ma miejsce antyrosyjska histeria¹⁰⁴.

- Innym przykładem libertarianina z Partii Republikańskiej, który sprzeciwia się wspieraniu Ukrainy i osłabianiu Rosji oraz ma doświadczenie bezpośrednich kontaktów z Rosjanami jest Rand Paul. To on w marcu 2022 r. opóźnił przyjęcie w Senacie USA niewiążącej uchwały o potrzebie pociągnięcia do odpowiedzialności kierownictwa Rosji za zbrodnie popełnianie na Ukrainie do momentu, aż w tej uchwale nie znalazły się zapisy gwarantujące zakaz użycia sił zbrojnych USA na Ukrainie. Z kolei w maju 2022 r. blokował on szybką ścieżkę dla ustawy o pomocy w wysokości 40 mld USD dla Ukrainy do momentu wprowadzenia zapisów o inspektorze generalnym nadzorującym pomoc USA dla tego państwa (Senat USA na to się nie zgodził i obszedł jego obstrukcję). Rand Paul jest synem znanego izolacjonisty z Partii Republikańskiej, Rona Paula. Rand Paul, inaczej niż jego ojciec Ron, udaje, że nie jest izolacjonistą (publicznie zaprzecza temu), ale de facto wiele jego działań wskazuje, że jest izolacjonistą i zwolennikiem dogadania się USA z

⁹⁹ <https://clerk.house.gov/evs/2017/roll328.xml>

¹⁰⁰ <https://eu.cincinnati.com/story/news/politics/2017/06/28/nkys-thomas-massie-one-only-four-house-members-vote-against-pro-nato-resolution/434896001/>

¹⁰¹ <https://www.politico.com/story/2017/07/25/house-overwhelmingly-approves-russia-sanctions-240951>

¹⁰² <https://clerk.house.gov/evs/2019/roll122.xml#N>

¹⁰³ <https://archive.thinkprogress.org/rep-thomas-massie-most-russia-friendly-house-member-e0dedef1c89c/>

¹⁰⁴

https://www.realclearpolitics.com/articles/2018/08/16/russia_hysteria_undercuts_our_values_impedes_relations_137812.html

mocarstwami światowymi (np. Rosją) i regionalnymi (Iranem), żeby zmniejszyć zaangażowanie USA w świecie. Rand Paul nie jest jedynym izolacjonistą w Senacie USA, bo sporo z nich weszło w ruch Partii Herbacianej (Tea Party) jako frakcji Partii Republikańskiej (Rand Paul jest jej częścią w Senacie). Generalnie jednak frakcja herbaciana w Partii Republikańskiej jest zróżnicowana, jeśli chodzi o politykę zagraniczną (nieformalnie należy do niej ok. 10 senatorów z Partii Republikańskiej, w tym przewodniczący mniejszości w Senacie, Mitch McConnell, ale on poparł szybką ścieżkę dla ww. ustawy). W 2018 r. Rand Paul pojechał z wizytą do Rosji, gdzie spotkał się za zamkniętymi drzwiami z szefem komisji spraw zagranicznych Rady Federacji Rosyjskiej, Konstantinem Kosaczewem. Tymczasem Kosaczew w tym czasie był objęty sankcjami za ataki wobec USA, co nie przeszkodziło Paulowi zaprosić Rosjanina z oficjalną wizytą do Kongresu USA¹⁰⁵.

- Wybuch pełnoskalowej wojny rosyjsko-ukraińskiej usunął dotychczasowe niejednoznaczności w stanowisku Donalda Trumpa wobec konfliktu Rosji i Ukrainy. Były prezydent sprzeciwia się angażowaniu zasobów USA (sił zbrojnych czy zaopatrzenia wojskowego) do wspierania Ukrainy i wskazuje, że owe zasoby powinny być wykorzystane w kraju dla amerykańskich obywateli (np. zapewniania bezpieczeństwa na granicy z Meksykiem czy dostaw mleka dla niemowląt). Wskazuje on, że konflikt rosyjsko-ukraiński powinien zostać rozstrzygnięty poprzez negocjacje, w ramach których Ukraina powinna zgodzić się na szereg ustępstw, w tym formalną rezygnację z Krymu i aspiracji związanych z członkostwem w NATO. Donald Trump nigdy nie wspomina o tym, że USA – poprzez dostawy uzbrojenia Ukrainie – powinny postawić sobie za cel pokonanie Rosji, gdyż stanowi ona zagrożenie dla bezpieczeństwa Europy czy szerzej interesów narodowych USA. Zamiast tego w swoich wypowiedziach Donald Trump ocenia działania Władimira Putina jako sprytnie i mądre, a także wskazuje na to, że USA zmarnowały szanse na korzystną współpracę gospodarczą z Rosją. Poglądy Donalda Trumpa, pozbawionego dostępu do mediów społecznościowych oraz uwagi mediów tradycyjnych, jakimi cieszy się urzędujący prezydent USA, są rozpowszechniane wśród obywateli USA dzięki show Tuckera Carlsona.

¹⁰⁵ <https://www.npr.org/2018/08/09/636982295/is-it-springtime-for-putin-and-republicans>

10. Pełnienie przez Polskę kluczowego węzła (ang. *hub*) pomocy wojskowej i humanitarnej dla Ukrainy, znaczący udział Polski w zakresie samodzielnego udzielania ww. pomocy, a także w zakresie odstraszenia i ewentualnej obrony przed rosyjską inwazją na tzw. wschodnią flankę NATO powoduje, że Polska po raz pierwszy w okresie pozimnowojennym może stać się rdzeniem konsensusu elit władzy USA w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa tego państwa. Wymaga to jednak dostrzeżenia, że istotą owego konsensusu są umiarkowani członkowie Partii Demokratycznej i Partii Republikańskiej, a sprzeciwia mu się frakcja lewicowa demokratów i dwie frakcje republikanów (protrumpowska i izolacjonistyczna). Z uwagi na to, że ów konsensus wciąż jest we wczesnej fazie rozwoju, wymagane są zabiegi państwa polskiego na rzecz wpisania w to ponadpartyjne porozumienie Polski jako państwa niezbędnego USA do realizacji żywotnych interesów narodowych wobec Rosji. Działania w tym kierunku muszą być realizowane stale i być nastawione na powolne przesuwanie miejsca Polski w strategii bezpieczeństwa USA wobec Rosji. Zmiany na tym polu nie będą miały charakteru skokowego i w dużym stopniu będą uzależnione od zdolności aparatu państwa polskiego do wywierania wpływu na stronę amerykańską, aby nowy kształt polityki wobec Rosji związany był także z podniesieniem znaczenia Polski. Jednocześnie należy mieć świadomość, że przeciwnicy ww. konsensusu elit władzy USA z obu partii politycznych będą próbowali atakować nowe miejsce Polski w strategii USA, co będzie wymagać sprawnej odpowiedzi.